

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Yttrande

1(3)

2021-06-09

402-3512-2021

Uppsala kommun
plan-byggnadsnamnden@uppsala.se

Katja Saranka
Planhandläggare
010-2233289
katja.saranka@lansstyrelsen.se

Samråd om detaljplan för del av Österplan, Uppsala kommun, Uppsala län

Redogörelse för ärendet

Kommunen har översänt rubricerat detaljplaneförslag för samråd enligt 5 kap 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, samt samråd om undersökning enligt 6 kap 6 § miljöbalken.

Syftet med planförslaget

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en breddning av det befintliga spårområdet längs Ostkustbanan för att kunna anlägga ett nytt vändspår. Syftet är även att detaljplanen ska stämma överens med markanvändningen i järnvägsplanen för Uppsala Planskilda korsningar vid S:t Olofsgatan och S:t Persgatan som Trafikverket ansvarar att fram. Planen är uppdelat i tre kilformade planområden.

Överensstämmelse med översiktsplanen

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning om att markanvändningen bedöms överensstämma med översiktsplanens intentioner för området.

Undersökning

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att rubricerad detaljplan inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. 3 § miljöbalken.

Frågor som bevakas av Länsstyrelsen enligt 11 kap 10 § PBL

Länsstyrelsen har inga synpunkter utifrån de frågor som bevakas enligt 11 kap 10 § PBL.

Övriga synpunkter

Riksentressen för infrastruktur, Järnväg

Vändspåret är sedan 2018 en del av Trafikverkets Järnvägsplan för Uppsala planskilda korsningar. För att ett nytt vändspår ska kunna fastställas i järnvägsplanen, måste järnvägsplanens markanvändning stämma överens med gällande detaljplan.

Planförslaget möjliggör därmed järnvägsplanens genomförande.

Biotopskydd

I planberskrivningen i sid 14 anges att inget skyddat område berörs. Detta är felaktigt och behöver ändras då det finns biotopskyddsobjekt inom planområdet.

2021-06-09

402-3512-2021

Alléer som uppfyller följande definition omfattas av det generella biotopskyddet enligt 7 kap 11§ miljöbalken:

Lövträd planterade i en enkel eller dubbel rad som består av minst fem träd längs en väg eller det som tidigare utgjort en väg eller i ett i övrigt öppet landskap. Träden ska till övervägande del utgöras av vuxna träd.

Inom ett sådant biotopskyddsområde får inte åtgärder vidtas som kan skada naturmiljön (exempelvis nedtagning av träd, rot- eller stamskador på grund av anläggningsarbete etcetera).

Inom ramen för järnvägsplanen har Trafikverket redovisat åtaganden för att säkerställa återplantering på annan plats av de 18 biotopskyddade alléträd (apelallén) som behöver avverkas inom järnvägsplanen samt ersättningsåtgärder på apelalléns ursprungliga plats. Länsstyrelsen anser att redovisade åtgärder sammantaget innebär att frågan om biotopskydd har hanterats i tillräcklig omfattning i järnvägsplanen vad gäller denna apelallé. Länsstyrelsens granskningsyttrande över järnvägsplanen, dnr. 343-537-2021 daterat 3 mars 2021, bifogas.

Trafikverket har i sin järnvägsplan även redovisat att det kan behövas skyddsåtgärder för kvarvarande träd. Länsstyrelsen förutsätter att sådana åtgärder vidtas vid behov och anser att detta ska framgå även av detaljplanen, t.ex. som information i planbeskrivningen.

De träd som avses avverkas för tillfällig nyttjanderätt inom ramen för järnvägsplanen kommer enligt Trafikverket att hanteras i separat ansökan om dispens från biotopskyddet i samarbete med Uppsala kommun. Förutsättningar för dispens, behovet av skyddsåtgärder, kompensation etc., hanteras därmed inte inom ramen för Järnvägsplanen utan i kommande prövning.

I den nu aktuella planbeskrivningen anges vidare att fyra alléer berörs i olika omfattning och att *”Vid Österplan kommer ingreppen att vara marginella, vilket inte bedöms medföra någon betydande fragmentering eller betydande minskning av spridningsvägar i området.”* Och *”Övriga träd kommer att försvinna som en konsekvens av Järnvägsplanen – Uppsala planskilda korsningar.”*

Länsstyrelsen anser att kommunen behöver förtydliga vad dessa skrivningar innebär och i vilken omfattning biotopskyddade träd kommer att behöva avverkas eller riskera att skadas på annat sätt till följd av den nu aktuella detaljplanen.

Inom ett biotopskyddsområde får man inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön, exempelvis avverkning av alléträd eller skador på rötter och stammar. Om det finns särskilda skäl, får dispens från förbudet ges i det enskilda fallet.

Länsstyrelsen anser att det generella biotopskyddet ska beaktas under planprocessen och att det ska framgå av planhandlingarna i vilken omfattning biotopskyddade alléträd påverkas av planens genomförande. Biotopskyddet är en förbudslagstiftning och det behövs särskilda skäl för att dispens ska kunna medges. I första hand ska möjligheten att bevara alléträden utredas liksom behovet av skadeförebyggande åtgärder.

2021-06-09

402-3512-2021

Skadeförebyggande åtgärder för kvarvarande alléträd behöver framgå av genomförandebeskrivningen.

Träd

Grova, gamla eller ihåliga träd har en mycket stor betydelse för olika djur- och växtarter och tar lång tid att ersätta. Förekomsten av sådana träd är i många fall avgörande för många hotade arters överlevnad. Generellt gäller att ju äldre och grövre ett träd blir desto fler arter kan det utgöra livsmiljö för. Med tiden får ett träd en mängd olika miljöer, till exempel grov bark, solexponerad ved och håligheter som utgör grunden för trädens stora biologiska mångfald.

Med särskilt skyddsvärda träd avses

Jätteträd: Levande eller döda träd som är grövre än en meter i diameter på det smalaste stället under brösthöjd.

Mycket gamla träd: Levande eller död gran, tall, ek och bok som är äldre än 200 år. Övriga trädslag som är äldre än 140 år.

Grova hålträd: Levande eller döda träd som är grövre än 40 cm i diameter i brösthöjd med utvecklad hålighet i huvudstammen.

Länsstyrelsen anser att särskilt skyddsvärda träd, rödlistade trädarter samt träd med känd förekomst av rödlistade arter i första hand ska bevaras och att de, om sådana träd behöver avverkas, ska tas tillvara på sådant sätt att förekommande arter får en fortsatt tillgång till lämplig livsmiljö. Exempelvis genom att flytta stammar till lämpliga platser. Hur detta görs ska framgå av detaljplanen. Länsstyrelsen anser att kompensationsåtgärder ska vidtas vid avverkning av värdefulla träd.

Länsstyrelsen vill påminna om att vid val av tidpunkt för avverkning är det viktigt att hänsyn tas till fågellivet. Avverkning under häckningsperioden kan vara olämpligt ur naturmiljösynpunkt och ibland förbjudet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av chef för plan- och bostadsenheten Annika Israelsson med planhandläggare Katja Saranka som föredragande. I den slutliga handläggningen har också naturvårdshandläggare Emilia Wolfhagen medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Sändlista

Trafikverket Region Öst, trafikverket@trafikverket.se

Lantmäterimyndigheten Uppsala kommun, lantmaterimyndigheten@uppsala.se